

Remonstranten Rotterdam

16 december 2018

Thema: Wees altijd blij [...] de Heer is dichtbij

Voorganger: Dr. Tjaard Barnard

Organist : Aart Bergwerff

Orgelspel

Welkom en aansteken van de kaars

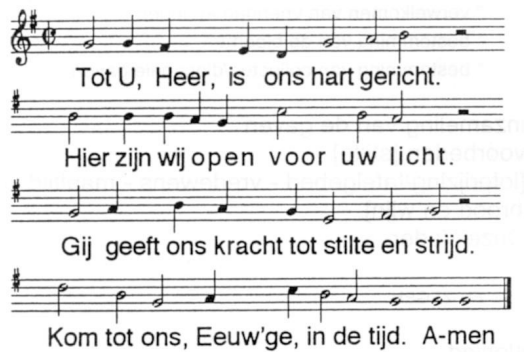
Aanvangslied (*staande*): Psalm 24: 1-3

Votum en groet

Onze hulp is in de naam van de Heer
Die hemel en aarde gemaakt heeft
Die trouw houdt tot in eeuwigheid
En die niet loslaat het werk van zijn handen.

Genade zij u en vrede
Van God onze Vader
En van Jezus Christus, de Heer.
Amen.

Antwoordlied

Tot U, Heer, is ons hart gericht.
Hier zijn wij open voor uw licht.
Gij geeft ons kracht tot stilte en strijd.
Kom tot ons, Eeuw'ge, in de tijd. A-men

(Gemeente gaat zitten)

Inleiding tot de dienst

Vanmorgen hebben we een bijzondere dienst. Een paar weken geleden werd ik gebeld door Evert Neeb. Zelf remonstrants gedoopt, wilde hij en zijn vrouw ook de doop voor hun zoon Reinier. Door omstandigheden was het er eerder niet van gekomen. Maar zou het nu kunnen?

Ik heb er kort met Reinier over gesproken. En hij vond het zelf ook een goed idee. Hij wist waar het over ging. Zit op een christelijke lagere school, krijgt daar en thuis de verhalen mee. En hij vatte het eenvoudig samen: ik wil er ook bij horen.

Vanmorgen zullen we hem dopen. En in de preek zal ik daar wat meer over zeggen.

Bijbellezing Psalm 85: 9-14

⁹Ik wil luisteren naar God, de Heer,
ik wil luisteren naar zijn woorden.

Want God belooft vrede aan zijn volk,
aan de mensen die hem trouw zijn.

Laten zij hem niet opnieuw vergeten.

¹⁰De Heer helpt de mensen die hem dienen.

Hij zal in Israël laten zien hoe machtig hij is.

¹¹Want de Heer heeft zijn volk lief,
hij blijft trouw.

Hij zorgt dat alles goed is,
hij brengt vrede.

¹²Dan zal iedereen trouw zijn aan de Heer,
en hij zal zorgen voor recht.

¹³De Heer geeft ons geluk en vrede,
hij geeft het land een grote oogst.

¹⁴De Heer is overal waar mensen goed en eerlijk leven.
Zij maken de weg voor hem vrij.

Gebed

Eeuwige God,

U bent overal, waar mensen goed en eerlijk leven. Zij maken de weg voor u vrij. Vergeef het ons, als wij daar soms zo weinig aan toe komen. Als het leven van alle dag ons teveel afleidt. Als we druk zijn met onszelf. Te druk om om te zien naar anderen en naar u.

Geef het ons, dat wij luisteren in de stilte. Dat wij zien in het duister. Dat wij begrijpen, waar geen begrip is. Dat we voelen, hoe u ons roept. Hoe u bij ons bent. Hoe eigenlijk de hele wereld van uw liefde spreekt. Hoe uw hoop nabij is. Hoe u ons voorzichtig wenkt naar onze bestemming.

Wil uw licht laten stralen, zodat het ons verwarmt, zodat we u zien.

Amen

Liedboek 442 Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen

Verantwoording bij de doop van Reinier Neeb

Evert en Vareni

Vandaag zal Reinier gedoopt worden ten overstaan van zijn familie en de kerk. We hebben gekozen voor een gepersonaliseerde dooptekst omdat Reinier al 8 jaar is en deze tekst voor hem begrijpelijk is geschreven en deze tekst op zijn leven geschreven is.

Hij is zich volledig bewust van de doop en wat het voor hem inhoudt. Zoals hijzelf zegt: “ik ben een kind van God”.

Zijn moeder is katholiek en zijn vader is ook als remonstrant gedoopt. Als ouders hebben er voor gekozen om hem als christen te laten dopen en aan hemzelf de keus voor later over te laten voor welke kerk hij later wil kiezen. De grootouders van vaders kant zijn beiden reeds van ons heengegaan. Van moeders kant leven beide grootouders nog en ook zij zijn blij dat Reinier vandaag gedoopt wordt.

Reinier heeft een multiculturele achtergrond. Wij geloven dat dit hem sterker maakt; hij krijgt het beste mee van twee culturen. Zijn kracht zit in zijn onschuld als kind, zijn sterk ontwikkelde gevoel voor rechtvaardigheid, zijn eerlijkheid, zijn behulpzaamheid voor de medemens, zijn goed stel hersens en een gezonde fysieke gesteldheid.

Wij zijn zeer dankbaar dat dit hem gegeven is. Ook zijn leerkrachten en de trainers van de sportclub zijn trots en tevreden over zijn prestaties als ook over zijn lieve persoonlijkheid.

Door de doop van vandaag geven wij hem extra kracht mee om zijn ingeslagen weg in zijn verdere leven te blijven bewandelen.

Tjaard:

We dopen met water, symbool van gewassen en als nieuw zijn. We weten niet precies wat de toekomst brengen zal, maar we vertrouwen dat er altijd uitzicht zal zijn, wat we ook doen en wat ons ook overkomt.

Zo dopen we onze kinderen. In de naam van God, voor wiens aangezicht wij als gewenste kinderen worden geboren. In de naam van Jezus Christus, die de belichaming is van de vergeving waaruit we leven. En in de naam van de Geest, door wie wij dit alles weten en het telkens opnieuw zullen weten.

Doopvraag

Beloven jullie zo van Reinier te blijven houden
dat hij zichzelf kan worden
en een eigen weg kan vinden in de wereld?
Wat is daarop jullie antwoord?

Bediening van de doop

Dooptekst Filp. 4: 4

Wees altijd blij [...] de Heer is dichtbij

Overhandiging doopkaars

Liedboek 705 (staande)

1. E - re zij aan God, de Va - der,
e - re zij aan God, de Zoon,
eer de Heil - ge Geest, de Troos - ter,
de Drie - een - ge in zijn troon.
Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja,
de Drie - een - ge in zijn troon!

2. Ere zij aan Hem, wiens liefde

ons van alle smet bevrijdt,
eer zij Hem die ons gekroond heeft,
koningen in heerlijkheid.
Halleluja, halleluja,
ere zij het Lam gewijd.

3. Ere zij de Heer der eng'len,
ere zij de Heer der kerk,
ere aan de Heer der volken;
aard' en hemel looft uw werk!
Halleluja, halleluja,
loof de Koning, heel zijn kerk!

4. Halleluja, lof, aanbidding
brengen eng'len U ter eer,
heerlijkheid en kracht en machten
legt uw schepping voor U neer.
Halleluja, halleluja,
lof zij U, der heren Heer!

Bijbellezing: Filippenzen 4: 4-9

⁴Jullie moeten blij zijn, omdat jullie bij de Heer horen. Ik zeg het nog eens: Wees altijd blij. ⁵Laat iedereen merken dat jullie vriendelijk zijn. En bedenk goed: de Heer is dicht bij ons. ⁶Maak je geen zorgen, maar vraag God alles wat je nodig hebt. Bid tot God, wat er ook gebeurt. En dank hem altijd.

⁷Dan zal God zijn vrede aan jullie geven. Dat is een vrede die geen mens ooit gekend heeft. Die vrede zal jullie gevoel en jullie gedachten beschermen tegen al het kwaad. Want jullie horen bij Jezus Christus.

Liedboek 418 God, schenk ons de kracht

Preek

Deze week, gemeente, kwam ik een interessante discussie op Facebook tegen. Het ging over de liturgie van de kinderdoop. Een goede collega, sterker nog, een verre neef van me, maakte zich druk over diensten waarin kinderen gedoopt werden.

Hij brak een lans voor bewust kinderloze paren. Hij schetste hoe het in vele diensten met de doop van een baby toch eigenlijk vooral ging om het prijzen van de vruchtbaarheid. In plaats van de verbondenheid met het leven en sterven van Christus, ging het om de zegen van het kinderen krijgen. En zo voegde hij eraan toe, zou het niet veel beter voor de wereld zijn als meer stellen welbewust zouden kiezen voor het niet krijgen van kinderen? Hij onderstreepte dat met een plaatje van allerlei activiteiten in een mensenleven die slecht zijn voor het milieu, voor onze CO2 footprint. Van dingen met weinig impact zoals de was buiten laten drogen, via een wasdroger, tot benzineauto's rijden, het maken van een wereldreis met een vliegtuig. En dan het allerergste tot slot: het krijgen van een kind.

U begrijpt: de collega voelde al aan dat dit niet een post was, die hem veel populariteit zou brengen.

Maar voor vanmorgen is het wel een mooie aanleiding om met u eens na te denken, waar het nu werkelijk over gaat bij de doop en laten we dat eens in drie delen doen:

1. Dankbaarheid
2. Verbondenheid met Christus
3. Blijheid in Christus

1. Dankbaarheid

Voor de meeste mensen is dankbaarheid, denk ik, een van de belangrijkste gronden voor hun geloof. Het gaat om het besef van iets ontvangen. Het is bijzonder dat wij mensen er zomaar zijn. Dat er een wereld bestaat, een schepping. Het is er allemaal niet zomaar. Het is iets wat je overkomen is. Iets waar je blij van kunt worden. Natuurlijk: het leven is niet eenvoudig. Het valt

lang niet altijd mee. Maar voor de meesten van ons geldt toch: we zijn blij dat we er zijn.

Dat geldt te meer voor jonge ouders. De geboorte van een kind is altijd een wonder. We weten heel goed, waar de kinderen vandaan komen, maar wie overkomt nu niet een diep gevoel van dankbaarheid als hij of zij voor het eerst een eigen kind in de armen draagt. Wie zou dan niet dank je wel willen zeggen.

Voor de meeste mensen is dat de belangrijkste reden om je kind te laten dopen. Zelf voel je je verbonden met de christelijke traditie. Je krijgt een kind. Je bent dankbaar en je wilt iets meegeven, van wat je zelf hebt gekregen.

Ik begrijp best, dat dat niet de diepste theologische reden is. Of, dat dat misschien niet is wat in de allervroegste kerk onder de doop werd verstaan. Want laten we eerlijk zijn, moet u natuurlijk niet verder vertellen!, de doopsgezinden hebben eigenlijk gelijk. De allervroegste kerk kende alleen een doop op bekering. Mensen die zich geroepen wisten, die aangeraakt werden door een bijzondere ervaring, wilden een heel nieuw begin maken. Dat was waar het Johannes de Doper om ging, daarover ging het, toen de Moorse Kamerling vroeg of hij gedoopt kon worden. Een volstrekt nieuw begin, voor een nieuw mens. De nieuwe mens moest schoongewassen worden van de zonden die hij begaan had. De oude mens was afgestorven, de nieuwe mens was opgestaan. Denk aan de bekering van Saulus, die terneergeslagen, blind was, na het licht dat hem overkomen was op weg naar Damascus. Hij stond weer op in het licht van Christus en heette vanaf dat moment Paulus.

Alleen: toen de eerste generatie christenen tot de nieuwe godsdienst bekeerd was, vond men het ook logisch dat hun kinderen er direct bij hoorde. En zo ging men na verloop van tijd het hele gezin in één keer dopen, en ook als er een nieuw gezinslid bij kwam, werd dat direct gedoopt. En zo doen we dat al bijna 2000 jaar. Is eigenlijk de betekenis van de doop dus veranderd. Van schoonwas ritueel van een nieuw geboren mens, tot een bevestiging voor elk mens: je hoort erbij!

2. verbondenheid met Christus

Vanouds werd dat nogal zwaar uitgelegd. En daarmee kom ik bij deel twee van mijn preek. Centraal staat dan vooral de verbondenheid met Christus. Dopen is je aansluiten bij zijn beweging: de beweging van mensen die zich geraakt weten door Jezus van Nazareth. In Jezus is het goddelijke dichtbij gekomen. Mensen hebben in deze medemens iets van God herkend. In hem zou God nabij gekomen zijn. Raketings nabij: alsof je God kon aanraken.

Wie gedoopt werd, was helemaal met hem verbonden. Alle gelovigen vormden samen met hem een eenheid, een lichaam. Met hem zou je het onbegrip van de wereld moeten meemaken. Met hem zou je verbonden blijven, door de grens van dood en leven heen. Dopen was dus sterven met en in Christus, maar ook opstaan in Hem. Wie door het doopwater heen ging, ging als het ware door het water van de zee heen, zoals het volk Israël toen het uit Egypte vluchtte naar het beloofde land. En u wilt van mij wel aannemen, dat de theologen toen ze dat bedacht hadden, helemaal los gingen. Alle bijbelse associaties kwamen boven: de zondeval, het water om de Boot van Noach heen, Jona in de Walvis. De doop was overal het symbool van.

Vraag blijft natuurlijk wel, of dat niet vooral een gedachte van theologen was, waar gewone mensen - ik zeg gelukkig maar - geen last van hadden.

3. Blijheid in Christus

En daarbij kom ik bij het laatste deel van de preek, waarin ik expliciet wil stil staan bij de woorden van Paulus. U weet dat ik in vrijzinnige kringen graag een goed woordje doen voor deze apostel. Vaak denken we dat het een vermoeiende scherpslijper is, die het allemaal zo goed weet. Die ons lastig valt met allerlei beschouwingen over de zonde. Zwaarigheid waar we niet van houden. En vaak vertel ik u dan, dat we hem geen recht doen. Dat het ook deze man is die dat prachtige lied over de liefde schreef. Die ook schreef over verdraagzaamheid, over het aanvaarden van mensen met een minder uitgesproken geloof. Voor hem maakte het niet uit of je de sabbat hield of niet. Of je streng was, over aan afgoden geofferd vlees. Het maakte hem allemaal niet uit, als je het allemaal maar deed ter ere van God. Kortom: hij viel wel mee, die Paulus.

En zo is het ook vanmorgen. U zag de essentie van de boodschap in het hart op de voorpagina van uw orde van dienst: 'jullie moeten blij zijn omdat jullie bij de Heer

horen'. Dat is nog eens wat anders, dan het getob en het gezeur dat zo vaak bij het geloof hoort.

De essentie van de boodschap is, dat er reden is tot blijdschap. Het leven is mooi en dat mag je uitstralen. En als je het uitstraalt, dan is je vriendelijkheid voor iedereen zichtbaar. Blij mag je zijn, omdat de Heer nabij is, omdat je daarbij hoort. Daar beginnen we van binnen natuurlijk een beetje te sputteren. Want hoe weten we dat eigenlijk? Voelen we dat wel zo? En wat en hoe is die God dan eigenlijk wel?

Allemaal terechte vragen. Maar we kunnen het onszelf ook zo vaak zo moeilijk maken. Want natuurlijk: geloof gaat om dingen ervaren, die niemand zeker weet. Zelfs of juist geen theologen.

Gaat geloof niet allereerst om het gevoel dat het wel goed zit? Het gevoel van er mogen zijn? Van het ervaren van een kracht die ons draagt. Soms duidelijk, soms ver weg. Maar toch: we mogen er zijn. We mogen van het leven genieten dat we hebben gekregen. En als het leven tegenvalt, als het moeilijk, of als het verdrietig is, dan zijn we niet alleen. Geen grote stemmen uit de hemel, geen wonderen die ons redden. Maar wel medemensen, die iets van Gods liefde kunnen laten zien. Een hand op de schouder, een bemoedigende blik. Een besef: je bent niet alleen.

Vanmorgen hebben we Reinier gedoopt. Veel van wat ik hiervoor gezegd gaat ongetwijfeld over zijn hoofd heen. Gaat zijn ene oor in en het andere uit. Maar goed ook: want het is niet ter zake! Is het niet voldoende, dat hij, door zijn ouders in deze richting opgevoed, door zijn school, door zijn meesters en juffen er meer over gehoord heeft, dat hij bij het grote verhaal van Jezus wil horen? Op zijn manier, op zijn leeftijd is dat een prachtige uitspraak.

En dat is dan tenslotte de boodschap, of beter de vraag aan ons allen. Zouden wij die ook zo beantwoorden? Willen wij nog steeds bij dat verhaal van Jezus horen? Voelen wij ons geroepen om op zijn weg voort te gaan. Omzien naar mensen om ons heen. Open voor een roepstem die ons verder trekt en vertrouwen geeft? Worden we daar blij van? Blijdschap om het leven dat we hebben gekregen?

Vandaag is het de derde zondag van de advent. We leven toe naar de geboorte van Jezus. We zien het licht steeds meer doorbreken. We proberen ons ervoor open te stellen.

Ook wij mogen horen bij dat oude verhaal. Mogen delen in de hoop en de inspiratie van toen. Inspiratie die soms inbreekt in deze wereld. Onstuitbaar. Dat is Advent, dat is Kerst.

Amen.

Orgelspel

Gebeden, afgesloten met het gezamenlijk gebeden 'Onze Vader'

Eeuwige God,

Vanmorgen zijn we in vreugde in uw huis bijeengekomen.

We mochten een jongen dopen die bij u wil horen. Die in uw verhaal verder wil gaan. We mochten als gemeente staan om een jong gezin, dat zich verbonden voelt.

Maar naast die blijdschap zijn er ook zorgen. Dagelijks worden we geconfronteerd met verhalen die verdrietig zijn. Mensen ontvallen ons. Anderen zijn ziek en zijn onzeker over de toekomst. Er is angst en onzekerheid in ons hart.

Geef het ons, voor uw en voor anderen ons hart uit te spreken. Geef het ons, dat wij ons laten dragen in onze zorgen en ons verdriet. U wilt ons mensen nabij zijn. U roept ons, om anderen nabij te zijn en zo uw licht in deze wereld te laten stralen.

Wil ons blijven wenken naar uw vrede, die alle zorgen en al het gekrakeel van deze wereld te boven gaat. Uw liefde die ons mensen gewild heeft. Uw liefde die ons blijft dragen, door alles heen.

In de stilte leggen we voor u neer, waar ons hart blij of onzeker over is. Voor wat wij ontvingen willen we u danken, voor wat ons benauwt, vragen we om uw kracht en uw liefde. Voor onszelf en onze medemensen zoeken we uw nabijheid. Zo bidden we in de stilte, omdat we willen geloven, dat u naar ons luistert.

In verbondenheid met gelovigen van alle tijden en plaatsen bidden we met de woorden van Jezus:

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
En vergeef ons onze schulden,
Zoals ook wij onze schuldenaars vergeven;
En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
En de kracht en de heerlijkheid
In eeuwigheid.
Amen.

Mededelingen

Collecte (*tijdens de dienst*):

Slotlied: (*staande*) **444 Nu daagt het in het oosten**

Uitzending en zegen

Bevestigen wij dan ons geloof in een leven van liefde.
Aanvaarden wij onze verantwoordelijkheid voor onze geloofsgemeenschap,
Haar taak in deze wereld, met haar noden.
En gaan wij dan van hier naar ons huis en onze levensopdracht,
Onder Gods zegen.

De Heer zegene en Hij behoede u.
De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.
Amen.

Gemeente antwoordt: Liedboek 978: 4 (*staande*)

Laat dan mijn hart U toe- be- ho- ren
en laat mij door de we- reld gaan
met o- pen o- gen, o- pen o- ren
om al uw te- kens te ver- staan.
Dan is het aard- se le- ven goed,
om- dat de - he- mel mij be- groet.

Collecte (*bij de uitgang*): Gemeente

Orgelspel: